

Zbornik sudske prakse

Predmet C-100/18

**Línea Directa Aseguradora SA
protiv
Segurcaixa Sociedad Anónima de Seguros y Reaseguros**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Tribunal Supremo)

Presuda Suda (drugo vijeće) od 20. lipnja 2019.

„Zahtjev za prethodnu odluku – Osiguranje od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila – Direktiva 2009/103/EZ – Članak 3. prvi stavak – Pojam ‚upotreba vozila‘ – Materijalna šteta prouzročena na nekretnini zbog požara na automobilu parkiranom na privatnom parkiralištu te nekretnine – Pokriće obveznim osiguranjem”

1. *Usklađivanje zakonodavstava – Osiguranje od građanskopravne odgovornosti za upotrebu motornih vozila – Direktiva 2009/103 – Pojam „upotreba vozila” – Autonomno tumačenje (Direktiva 2009/103 Europskog parlamenta i Vijeća, čl. 3. st. 1.)*

(t. 32.)

2. *Usklađivanje zakonodavstava – Osiguranje od građanskopravne odgovornosti za upotrebu motornih vozila – Direktiva 2009/103 – Pojam „upotreba vozila” – Upotreba vozila u skladu s njegovom funkcijom prijevoznog sredstva – Požar na vozilu parkiranom u privatnoj garaži nekretnine dulje od 24 sata koji je nanio štetu toj nekretnini – Uključenost (Direktiva 2009/103 Europskog parlamenta i Vijeća, čl. 1. t. 1. i čl. 3. st. 1.)*

(t. 35.-43., 48. i izreka)

Kratak prikaz

Situacija u kojoj se u privatnoj garaži nekretnine vozilo parkirano dulje od 24 sata zapalilo, izazvavši požar uzrokovan električnim instalacijama tog vozila i nanijevši štetu toj nekretnini, obuhvaćena je pojmom „upotreba vozila” u smislu Direktive o osiguranju od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila

U presudi Línea Directa Aseguradora (C-100/18), objavljenoj 20. lipnja 2019., Sud je tumačio pojam „upotreba vozila” u smislu Direktive 2009/103¹ o osiguranju od odgovornosti za upotrebu motornih vozila smatrajući da taj pojam obuhvaća situaciju u kojoj se u privatnoj garaži

¹ Direktiva 2009/103/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. u odnosu na osiguranje od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila i izvršenje obveze osiguranja od takve odgovornosti (SL 2009., L 263, str. 11.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 7., str. 114.)

nekretnine vozilo parkirano dulje od 24 sata zapalilo, izazvavši požar uzrokovan električnim instalacijama tog vozila i nanijevši štetu toj nekretnini.

U kolovozu 2013. vozilo koje je bilo parkirano u privatnoj garaži nekretnine dulje od 24 sata zapalilo se, zbog čega je nastala šteta. Požar su uzrokovale električne instalacije tog vozila. Vlasnik vozila potpisao je ugovor o osiguranju od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila s društvom za osiguranje Línea Directa. Nekretnina je osigurana kod društva Segurcaixa, koje je društvu koje je vlasnik nekretnine isplatilo ukupan iznos od 44 704,34 eura radi naknade nastale štete.

U ožujku 2014. društvo Segurcaixa podnijelo je tužbu protiv Línea Directe u kojoj je zahtijevalo da se tom društvu naloži povrat isplaćene naknade jer je uzrok nezgode „upotreba vozila”, u smislu španjolskog prava, obuhvaćena osiguranjem od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe vozila. Zahtjev društva Segurcaixa odbijen je u prvom stupnju. U okviru žalbenog postupka društvu Línea Directa naloženo je da isplati naknadu štete koju je društvo Segurcaixa zatražilo. Društvo Línea Directa protiv te presude podnijelo je žalbu u kasacijskom postupku pred Tribunalom Supremo (Vrhovni sud, Španjolska). Budući da je imao sumnje u vezi s time kako tumačiti pojam „upotreba vozila” iz Direktive 2009/103, taj je sud odlučio uputiti Sudu više prethodnih pitanja.

Sud je prije svega podsjetio na to da pojam „upotreba vozila” u smislu te direktive² predstavlja autonoman pojam prava Unije, čije se tumačenje ne može prepustiti ocjeni pojedine države članice. Također je istaknuo da je zakonodavac Unije stalno slijedio i snažio cilj zaštite žrtava nezgoda koje su uzrokovala ta vozila.

Uzimajući u obzir vlastitu sudsku praksu³, Sud je podsjetio na to da pojam „upotreba vozila” nije ograničen samo na situacije iz cestovnog prometa, nego se odnosi i na svaku upotrebu vozila koja je u skladu s njegovom uobičajenom funkcijom, među ostalim, svaku upotrebu vozila kao prijevoznog sredstva. U tom pogledu Sud je istaknuo, s jedne strane, da činjenica da je vozilo koje je sudjelovalo u nezgodi u trenutku kada se ona dogodila bilo zaustavljeno sama po sebi ne isključuje to da upotreba tog vozila u tom trenutku može biti obuhvaćena njegovom funkcijom prijevoznog sredstva. Jednako tako, pitanje je li motor predmetnog vozila u trenutku nastanka nezgode bio uključen nije odlučujuće. S druge strane, nijedna odredba Direktive 2009/103 ne ograničava opseg obveze osiguranja i zaštite koja se tom obvezom želi pružiti žrtvama nezgoda koje su uzrokovala motorna vozila u slučaju upotrebe tih vozila na određenim vrstama terena ili na određenim putovima.

Posljedično, Sud je iz toga zaključio da pojam „upotreba vozila” u smislu Direktive 2009/103 ne ovisi o značajkama terena na kojem se to vozilo upotrebljava i, osobito, o okolnosti je li predmetno vozilo u trenutku nezgode bilo zaustavljeno i je li se nalazilo na parkiralištu. U tim okolnostima Sud je smatrao da su parkiranje i razdoblje mirovanja vozila prirodne i nužne faze koje su dio njegove upotrebe kao prijevoznog sredstva. Dakle, vozilo se načelno upotrebljava u skladu sa svojom funkcijom prijevoznog sredstva i dok je parkirano između dvaju kretanja.

² Člankom 3. prvim stavkom Direktive 2009/103 predviđa se da, podložno članku 5. te direktive, svaka država članica poduzima sve odgovarajuće mjere kako bi osigurala da je građanskopravna odgovornost u pogledu upotrebe vozila koja se uobičajeno nalaze na njezinu području pokrivena osiguranjem.

³ Vidjeti osobito presude od 20. prosinca 2017., Núñez Torreiro (C-334/16, EU:C:2017:1007) i od 15. studenoga 2018., BTA Baltic Insurance Company (C-648/17, EU:C:2018:917).

U ovom slučaju Sud je smatrao da je parkiranje vozila u privatnoj garaži upotreba vozila u skladu s njegovom funkcijom prijevoznog sredstva, a taj zaključak nije doveden u pitanje činjenicom da je navedeno vozilo u toj garaži bilo parkirano više od 24 sata.

Naposljetku, što se tiče okolnosti da je do nezgode u glavnom postupku došlo zbog požara uzrokovanog električnim instalacijama vozila, Sud je utvrdio da, s obzirom na to da vozilo zbog kojeg je nastala ta nezgoda odgovara pojmu „vozilo” u smislu Direktive 2009/103⁴, nije potrebno odrediti koji je dio navedenog vozila uzrokovao štetni događaj niti utvrditi funkcije tog dijela.

⁴ Članak 1. točka 1. Direktive 2009/103